

Tóth Tamás

Egyfajta Kapcsolódás

„Segéd munkásnak álltam havi kilencszázért, és a Petőfi-híd újjáépítésénél dolgoztam. Némileg szomorúan és olajosan hordtam tovább a vasat, és tartókat hegesztettem az ég alatt, a föld felett.”

(Latinovits Zoltán: Önarckép = Emlékszem a röplés boldogságára – Összegyűjtött írások, Magvető Kiadó, 1985, 289. o. 2. bekezdés)

Valamikor 1994 táján a Petőfi-híd felújításán dolgoztam.

Az volt a feladatomban, hogy lángvágóval átvágjam azokat a betonvasakat, amik körül egy-egy kis helyen már légkalapáccsal kiverték a betont, és így a lángvágó-pisztoly feje már hozzáfért a betont merevítő gömbvashoz.

A vas pórusaiba betapadt betont azonban nem lehet kivenni és letakarítani.

Ezért a felizzott vasba került betonpor gáz-buborékokat képez a megolvadt fém ömledékében, szétpukkan és szétfröcsköli maga körül az olvadt fémet. Gyakran megégetett, és ilyenkor a kesztyűn és ruhán át is pillanat alatt átszalad az olvadt fém egy-egy cseppje.

A ruha ég és füstöl, mint a bőr egy-egy pontja a ruha alatt. Bármilyen vastagon öltözik fel a hegesztő, a megolvadt fémcsepp pillanat alatt átcsap a ruházaton.

Éjszaka dolgoztunk és körülöttem puffogtak a légkalapácsok, én pedig a híd egész hosszát bejárva a lángvágóval és az oxigén- és gáz-palackkal, hol itt, hol ott vágtam el az egy-egy helyen körbe-légkalapáccozott betonvasakat. Csak később tudtam meg, hogy azokat a vasakat 40 évvel azelőtt valószínűleg Latinovits Zoltán Magyar Színművész vágta méretre a

Petőfi-híd előző nagy felújításakor. Latinovits Zoltán Magyar Színművész önéletírásából megtudható, hogy ő 1950 körül ezt a munkát kissé szomorúan végezte; ahogy azokon az éjszakákon – 40 évvel később – én sem voltam valami vidám. Azonban mióta az önéletírásából ezt a részletet megismertem, valami erővel eltöltött magasztos derű önt el és hömpölyög át rajtam, amikor ezek az éjszakák: a fényesen ömlő Duna, a Petőfi-híd, vagy a betonbuborékoktól csillagszórószerűen szétfröccsenő fémcseppek az eszembe jutnak, mikor belevillannak a hömpölygő víz felett a budapesti éjszakába.

Devecseri Zoltán

Versek egy régi füzetből

1.

Faust perce

Tornai Józsefnek

Nem a legszebb:
a Margit-adta perc,
nem is a nép
tavaszi éneke
halálkérés előtt.
Az alku a legfontosabb:
kíváncsiságunk győzelme
fölöttünk
ez Faust szerelem-perce,
s míg ember-voltunk
zöld barlangjából
ki nem költözünk:
a miénk!!

2.

Harmat meg lányarc mosdatott
Csillagok siklottak a vízen,
talpukon értem partot:
itt istenekről beszéltek
az évszakok meg istenek
ellen suhancszelek...
Ágyat bontottak füvek,
szerelemmel tisztulhattam
még-szűz-lázadásba,
annakelőtte én rakhattam
a színeket az
anyám-rajzolta virágra...
És mikor egygyé először
-harmat, s leányarc mosdatott –
tüzesedett a világ velünk
a Kettő egy-igazában:
gyermekvadsággal ölelt
a rajzolhatatlan kísértő –
mindegy, melyik fontosabb:
arc, szem, harmat,
kulcsoló kezek-lábak

Csillag-talpakon
jártam vízen-szárazon
és ahol nem, ott is
akkor....

Vers-rejtegető**(Újházy Lászlóra emlékezve)*

Mi nehezebb: gyöngy-vajúdással
megteremni a verset vagy fölhozni
szerelemmel a férfikor
hegyoldalára?

Elvárni, adni – szót-kezet,
s mit módosít egy ékezet

Jó Újházy László,
fölötted is, fölöttem is
vad vád meg haló háló
leírtuk, mégis a lányok...
lányok ujjain zene hűsöl,
s mint gyerekkori titkot,
dugdosom a verset

könyvek alá,
remélve mégis:
valaki megtalálja,
valaki megtalálja egyszerűen
a földit s az égit,
hogyan megidézzen
és idehívjon ---

(*Ú. L. 2006-ban költözött Odaátra)

A felejtés mestersége*Ifj. Csoóri Sándornak*

Kezemben napfényes papír,
asztalomon hóval borított
kíváncsiság –
zöld tollal írok karácsonyi dalt
meg tavasz-éneket
együtt kántálnak velem
cinkelábak –
Érteni vélem a dallamba
terelt csodát:
csordapásztorok jártak erre,
nem siratták még **Marosi Júliát**,
szemükben adventi csillogás
éledt...

Magam köré évgyűrűzve
gyermekkoromat, fákkal
növekszem, immár kérgesedve,
de az idő még számolatlan:
beszélő folyó szólít,
nem értem szavait már,
az artézikut is csak
épphogy, csordogál—
Ez a felejtés mestersége?!

Fölebredek, tisztán hallom,
papírjuktól kilopott szaloncukrok
a szavak:
„Ha lakjátok a házat
-ép marad.”

Vései József

Szabadon

Mások határozta utamról
csendben lefordulok,
két lépés után
árok fekszik elém,
tövisek tépnek,
csupasz talpam vérzik,
szédít a tiszta levegő.
A lelkiismeret
vállon vereget.

Özönvíz 2015

(„hosszúprogram”)

Nagymosást tart
a Jóisten.
A földön elázott
szinte már minden:
rétek, boglyák,
tetők, falak.
Nem sokallják
csak a halak.

Apám

Erdők susogása volt
kenyérhez valód,
a hirtelen zápor
oltotta szomjad.
Míg a fák бүtүjére verted
jelzőkalapácsod,
az idő évgyűrűi
sokasodtak homlokodon.

Sertés-sors

Tegnap még
masírozott,
ma már fasírozott.

Abba amibe...

Lehet, hogy azon
ruhában vagyok,
amiben meghalok.

Sej a szanyi...

Égbe kapaszkodik
három tornya.
Zengő harangja
imára szólít,
emlékeztet az elmúlásra.
Százados platánőrség
az utcán.
Mindenki érjen ide,
s oda ...
a maga útján.